Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

23. januar 2025*

»Appel – artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol – flere sagsøgte i sagen i første instans – udeblivelsesdom afsagt i forhold til en af disse parter, som er genstand for en anmodning om genoptagelse for Den Europæiske Unions Ret – formaliteten med hensyn til appellen af denne dom – betingelser – artikel 41 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol – formaliteten med hensyn til svarskriftet vedrørende en appel indgivet af den part, der blev dømt som udebleven i første instans – artikel 172 i Domstolens procesreglement – kontraappel iværksat af den part, der blev dømt som udebleven, og som har fremsat en anmodning om genoptagelse for Retten – artikel 176, stk. 1, og artikel 178 i Domstolens procesreglement – afvisning – voldgiftsbestemmelse – artikel 272 TEUF – forsikringsaftale indgået af Europa-Parlamentet – klausul om udelukkelse af skader, der direkte eller indirekte er knyttet til en oversvømmelse – omfang«

I sag C-766/21 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 8. december 2021,

Europa-Parlamentet først ved E. Paladini og B. Schäfer, derefter ved A. Caiola og E. Paladini, som befuldmægtigede,

appellant,

de øvrige parter i appelsagen:

Axa Assurances Luxembourg SA, Luxembourg (Luxembourg),

Bâloise Assurances Luxembourg SA, Bertrange (Luxembourg),

La Luxembourgeoise SA, Leudelange (Luxembourg),

Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij NV, 's-Gravenhage (Nederlandene),

ved advokaterne C. Collarini og S. Denu,

sagsøgte i første instans,

har

* Processprog: fransk.

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden for Anden Afdeling, K. Jürimäe, som fungerende afdelingsformand for Tredje Afdeling, Domstolens præsident, K. Lenaerts, som fungerende dommer i Tredje Afdeling, og dommerne N. Jääskinen, M. Gavalec og N. Piçarra (refererende dommer),

generaladvokat: N. Emiliou,

justitssekretær: fuldmægtig C. Di Bella,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 18. januar 2024,

på grundlag af kendelsen om genoptagelsen af den mundtlige forhandling af 20. marts 2024 og efter retsmødet den 17. april 2024,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. juni 2024,

afsagt følgende

Dom

1 Europa-Parlamentet har med sin appel nedlagt påstand om ophævelse af punkt 2 og 4 i domskonklusionen i Den Europæiske Unions Rets dom af 29. september 2021, Parlamentet mod Axa Assurances Luxembourg m.fl. (T-384/19, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2021:630), hvorved Retten frifandt Axa Assurances Luxembourg SA, Bâloise Assurances Luxembourg SA og La Luxembourgeoise SA (herefter samlet »Axa m.fl.«) i søgsmålet anlagt i henhold til artikel 272 TEUF, hvorved Europa-Parlamentet havde nedlagt påstand om, at Axa m.fl. blev tilpligtet at betale Parlamentets omkostninger i forbindelse med skader på Konrad Adenauer-bygningen (herefter »KAD-bygningen«) i Luxembourg (Luxembourg) som følge af regnvand fra denne bygnings byggeplads i henhold til forsikringsaftalen »Alle risici på byggepladsen« (herefter »forsikringsaftalen«), der blev indgået den 3. april 2012 mellem Axa m.fl. og Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij NV (herefter »NN«) på den ene side og Den Europæiske Union repræsenteret ved Parlamentet på den anden side.

2 NN har med sin kontraappel nedlagt påstand om ophævelse af punkt 1 og 3 i den appellerede doms konklusion, hvorved Retten ved udeblivelsesdom pålagde NN at betale Parlamentet et beløb på 79 653,89 EUR i henhold til forsikringsaftalen med tillæg af lovbestemte morarenter.

Retsforskrifter

Statutten for Den Europæiske Unions Domstol

3 Artikel 41 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol bestemmer:

»Undlader den, der behørigt er indstævnet, at indgive svarskrift, afsiges der en udeblivelsesdom over den pågældende. Inden en måned efter forkyndelsen af dom i sagen kan der fremsendes indsigelse imod den. [...]«

4 Denne statuts artikel 56 har følgende ordlyd:

»Der kan iværksættes appel til Domstolen, senest to måneder efter forkyndelsen af den pågældende anfægtede afgørelse, af afgørelser, hvorved den pågældende sags behandling ved Retten er blevet afsluttet, samt af afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen.

Appel kan iværksættes af enhver part, som helt eller delvis ikke har fået medhold. [...]

[…]«

Domstolens procesreglement

5 Artikel 172 i Domstolens procesreglement med overskriften »Parter, der kan indgive svarskrift« bestemmer:

»Enhver part i den pågældende sag for Retten, som har en interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes, kan indgive svarskrift inden for en frist på to måneder fra appelskriftets forkyndelse. [...]«

6 Dette reglements artikel 176 med overskriften »Kontraappel« har følgende ordlyd:

»1. De parter, der er omfattet af artikel 172, kan iværksætte kontraappel inden for samme frist som den, der er fastsat for indgivelse af svarskrift.

2. Kontraappel skal iværksættes ved særskilt dokument, som skal være forskelligt fra svarskriftet.«

7 Nævnte reglements artikel 178 med overskriften »Påstande, anbringender og argumenter i kontraappelskriftet« har følgende ordlyd:

»1. Påstandene i kontraappelskriftet skal gå ud på, at Rettens afgørelse ophæves helt eller delvist.

[...]

3. De retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende, skal angive præcist, hvilke præmisser i Rettens afgørelse der anfægtes. De skal være forskellige fra de anbringender og argumenter, der gøres gældende i svarskriftet.«

Rettens procesreglement

8 Artikel 2 i Rettens procesreglement med overskriften »Definitioner« bestemmer i stk. 2:

»I dette reglement forstås ved

[...]

c) »part« og »parter« anvendt uden yderligere angivelse: enhver part i sagen, herunder intervenienterne

[...]«

9 Dette reglements artikel 123 med overskriften »Udeblivelsesdomme« bestemmer:

»1. Fastslår Retten, at en sagsøgt, som er lovligt indstævnt, ikke har svaret på stævningen i de foreskrevne former og inden for den frist, der er fastsat i artikel 81, dog med forbehold af bestemmelserne i [...] artikel 45, stk. 2, [i statutten for Den Europæiske Unions Domstol,] kan sagsøgeren inden for en af retsformanden fastsat frist anmode om, at Retten afsiger dom efter sagsøgerens påstande.

2. Den udeblevne sagsøgte deltager ikke i udeblivelsessagen, og der bliver med undtagelse af den afgørelse, hvorved sagen afsluttes, ikke forkyndt noget procesdokument for den pågældende.

3. Retten skal i udeblivelsesdommen give sagsøgeren medhold, medmindre det er åbenbart, at den ikke har kompetence til at påkende sagen, eller at sagen åbenbart må afvises eller er åbenbart ugrundet.

4. Udeblivelsesdommen kan fuldbyrdes. Retten kan dog udsætte fuldbyrdelsen, indtil den har taget stilling til en anmodning om genoptagelse i henhold til artikel 166, eller gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles sikkerhed, hvis størrelse og form fastsættes under hensyn til omstændighederne. Sikkerheden frigives, hvis der ikke fremsættes anmodning om genoptagelse, eller hvis anmodningen ikke tages til følge.«

10 Nævnte reglements artikel 163 med overskriften »Udsættelse af sagens behandling« har følgende ordlyd:

»Såfremt en appelsag ved Domstolen og en af de i dette kapitel omhandlede anmodninger, med undtagelse af anmodningerne i artikel 164 og 165, vedrører den samme afgørelse fra Retten, kan retsformanden efter at have hørt parterne beslutte at udsætte sagens behandling, indtil Domstolen har truffet afgørelse i appelsagen.«

11 Dette procesreglements artikel 166 med overskriften »Anmodning om genoptagelse af en udeblivelsesdom« fastsætter:

»1. Der kan i medfør af [...] artikel 41 [i statutten for Den Europæiske Unions Domstol] fremsættes anmodning om genoptagelse af en sag, hvori der er afsagt udeblivelsesdom.

2. Anmodningen om genoptagelse fremsættes af den udeblevne sagsøgte inden en måned efter dommens forkyndelse. [...]

3. Efter forkyndelsen af anmodningen om genoptagelse giver retsformanden modparten en frist til at fremsætte sine skriftlige bemærkninger.

[...]

5. Retten træffer afgørelse ved endelig dom.

[...]«

Forsikringsaftalen

12 I henhold til forsikringsaftalens artikel I.12.3.1.1 er bl.a. tab og skader som følge af manglende overholdelse af de tekniske forskrifter udelukket fra den forsikring, der er fastsat i denne aftale, for så vidt som disse overtrædelser tolereres eller ikke kunne ignoreres af enhver forsikret eller enhver person, der har ledelsesbeføjelser i forbindelse med det forsikrede arbejde, herunder de tekniske ansvarlige for byggepladsen.

13 I henhold til den nævnte aftales artikel I.13.2 og artikel I.13.2.1 foretages analysen af ulykkens oprindelse, det ansvar, den udløser, og omfang samt opgørelsen af skadens størrelse af en sagkyndig, der udpeges og betales af forsikringsselskabet. I tilfælde af uenighed om resultaterne af den sagkyndige vurdering har forsikringstageren mulighed for at indhente en sekundær vurdering.

14 I henhold til samme aftales artikel I.15.1.1 dækker denne kontrakt navnlig ikke skader, der direkte eller indirekte er knyttet til en oversvømmelse, overløbne vandløb eller forhøjet grundvandsstand, utilstrækkelig bortledning af vand fra kloakledninger og enhver form for naturkatastrofe, medmindre andet er aftalt.

15 Det fremgår af forsikringsaftalens artikel I.18.1, at »EU-retten, suppleret med luxembourgsk ret, finder anvendelse på denne aftale«.

16 Denne aftales artikel I.19 med overskriften »værnetingsklausul« bestemmer:

»Enhver tvist mellem Europa-Parlamentet og kontrahenten i forbindelse med denne aftale, som ikke har kunnet løses i mindelighed, indbringes for Retten, den ene af Den Europæiske Unions Domstols retsinstanser, i henhold til artikel 256, stk. 1, [TEUF].«

17 I henhold til nævnte aftales artikel II.1 omfatter begrebet »naturkatastrofer« »forhøjet vandstand, oversvømmelser, flodbølger, jordskred og, medmindre andet er aftalt, jordskælv«.

Baggrunden for tvisten

18 Sagens baggrund er fremstillet i den appellerede doms præmis 1-23, der med henblik på de foreliggende retsforhandlinger kan opsummeres som følger.

19 I forbindelse med de arbejder, der blev udført med henblik på udvidelse og opgradering af Konrad Adenauer-Bygningen, iværksatte Parlamentet i 2011 en udbudsprocedure med henblik på indgåelse af en forsikringspolice »Alle risici på byggepladsen« og en forsikring til dækning af det civilretlige ansvar.

20 Ved afslutningen af denne procedure blev det tilbud, der blev afgivet på grundlag af det tilbud, der blev fremsat af Axa m.fl. og Delta Lloyd Schadeverzekering NV, hvorved sidstnævnte selskab efterfølgende blev overtaget af NN (herefter samlet »de sagsøgte i første instans«), valgt.

21 Den 3. april 2012 indgik Unionen, repræsenteret ved Parlamentet, forsikringsaftalen med de sagsøgte i første instans. I henhold til denne aftale er Axa Assurances Luxembourg udpeget som ledende assurandør.

22 Som følge af kraftige regnskyl den 27. og den 30. maj 2016 løb en del af regnvandet fra KAD-bygningens byggeplads ned i kælderen i bygningen under opførelse, hvilket førte til en ophobning af vand og skabte en fugtig atmosfære i lokaler, hvor der allerede var installeret teknisk udstyr, som således led skade.

23 Den 30. maj 2016 indgav den virksomhed, der førte tilsyn med de større renoverings- og byggearbejder på byggepladsen, en skadesanmeldelse til forsikringsformidleren vedrørende de omstændigheder, der er beskrevet i den foregående præmis. Axa Assurances Luxembourg udnævnte i sin egenskab af ledende assurandør en sagkyndig, som selskabet gav til opgave at foretage undersøgelser vedrørende anvendelsen af bygningen.

24 Ved skrivelse af 15. juli 2016 meddelte Axa Assurances Luxembourg Parlamentet, at selskabet, henset til de oplysninger og tekniske elementer, der fremgik af den foreløbige og den supplerende sagkyndige rapport, der var udarbejdet efter to ekspertbesøg, var af den opfattelse, at den omhandlede ulykke ikke var omfattet af forsikringsaftalen.

25 Axa Assurances Luxembourg gjorde for det første gældende, at forsikringsaftalens artikel I.15.1.1 ikke dækker skader, der er direkte eller indirekte forbundet med oversvømmelse eller utilstrækkelig bortledning af vand gennem kloakledninger. For det andet var ulykken forudsigelig og skyldtes en grov tilsidesættelse af god teknisk praksis, således at tab og skader som følge heraf ligeledes var udelukket fra forsikringsdækningen i henhold til denne aftales artikel I.12.3.1.1.

26 Den 21. november 2017 fremsendte Parlamentet efter skriftlige udvekslinger og et møde med Axa Assurances Luxembourgs repræsentanter et betalingskrav til de sagsøgte i første instans på grundlag af et foreløbigt skøn over skaderne, som dette selskab besvarede den 20. december 2017, idet det gentog sin afvisning af kravet.

27 Efter at have modtaget den endelige rapport fra den tekniske ekspert fra kontrolkontoret Luxcontrol, som var bemyndiget til at foretage kontrol af det tekniske udstyr, der var installeret og opbevaret i de lokaler, som var berørt af ulykken, herunder listen over det udstyr, der skulle udskiftes, genfremsatte Parlamentet ved skrivelse af 28. november 2018 dette betalingskrav, idet det anførte, at de lidte og konstaterbare skader blev anslået til 800 624,33 EUR eksklusive merværdiafgift.

Sagen for Retten og den appellerede dom

28 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 20. juni 2019 anlagde Parlamentet sag i henhold til artikel 272 TEUF, hvorved det nedlagde følgende påstande:

– Det fastslås, at de vandskader, der blev forvoldt på KAD-bygningens byggeplads i forbindelse med kraftige regnskyl den 27. og den 30. maj 2016, er omfattet af anvendelsesområdet for forsikringsaftalen.

– Følgelig tilpligtes de sagsøgte i første instans at betale Europa-Parlamentet de krævede udgifter, dvs. 779 902,87 EUR, og navnlig:

  – tilpligtes AXA Assurances Luxembourg at betale 50% af det førnævnte beløb, dvs. 389 951,44 EUR

  – tilpligtes Bâloise Assurances Luxembourg at betale 20% af det førnævnte beløb, dvs. 155 980,57 EUR

  – tilpligtes La Luxembourgeoise at betale 20% af det førnævnte beløb, dvs. 155 980,57 EUR

  – tilpligtes NN at betale 10% af det førnævnte beløb, dvs. 77 990,29 EUR.

– De sagsøgte i første instans tilpligtes at betale Parlamentet de lovbestemte morarenter af disse beløb fra den 22. december 2017 til en rentesats, der er lig med summen af den rentesats, som Den Europæiske Centralbank (ECB) har anvendt i forbindelse med dens seneste vigtigste refinansieringstransaktioner, med tillæg af otte procentpoint.

– Subsidiært, såfremt de to første påstande ikke tages til følge, tilpligtes de sagsøgte i første instans in solidum at betale for skader, der er forvoldt ved tilsidesættelsen af de forpligtelser, der følger af forsikringsaftalens artikel I.13.2, dvs. 779 902,87 EUR.

– De sagsøgte i første instans tilpligtes at betale Europa-Parlamentets udgifter til en sagkyndig vurdering, dvs. 16 636,00 EUR, og navnlig:

  – tilpligtes AXA Assurances Luxembourg at betale 50% af det førnævnte beløb, dvs. 8 318 EUR

  – tilpligtes Bâloise Assurances Luxembourg at betale 20% af det førnævnte beløb, dvs. 3 327,20 EUR

  – tilpligtes La Luxembourgeoise at betale 20% af det førnævnte beløb, dvs. 3 327,20 EUR

  – tilpligtes NN at betale 10% af det førnævnte beløb, dvs. 1 663,60 EUR.

– De sagsøgte i første instans tilpligtes at betale Parlamentet de lovbestemte morarenter af disse beløb fra den 22. december 2017 til en rentesats, der er lig med summen af den rentesats, som

ECB har anvendt i forbindelse med dens seneste vigtigste refinansieringstransaktioner, med tillæg af otte procentpoint.

– De sagsøgte i første instans tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

29 Efter at være blevet underrettet om, at Delta Lloyd Schadeverzekering var blevet overtaget af NN, forkyndte Rettens Justitskontor ved skrivelse af 13. januar 2020 Parlamentets stævning for NN og gav selskabet en frist til at indgive svarskrift. NN indgav ikke et svarskrift inden for den fastsatte frist.

30 Den 26. juni 2020 anmodede Parlamentet Retten om at fastslå, at NN var blevet lovligt indstævnt, og om, at Retten afsagde dom efter denne institutions påstande på grundlag af artikel 123, stk. 1, i Rettens procesreglement. Justitskontoret forkyndte denne anmodning for NN, idet det præciserede, at selskabet i henhold til denne artikels stk. 2 ikke ville deltage i udeblivelsessagen, og at kun den afgørelse, hvorved sagen afsluttes, ville blive forkyndt for det.

31 Retten tog Parlamentets påstand til følge og pålagde i punkt 1 og 3 i den appellerede doms konklusion ved udeblivelsesdom NN at betale Parlamentet et beløb på 79 653,89 EUR og de dermed forbundne lovbestemte morarenter fra den 22. december 2017 samt at betale omkostningerne i forbindelse med udeblivelsessagen vedrørende selskabet.

32 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 16. november 2021 anmodede NN om genoptagelse af den appellerede doms præmis 1 og 3. Ved afgørelse af 10. januar 2022 udsatte Retten denne indsigelsessag, indtil Domstolen havde truffet den afgørelse, hvorved den foreliggende appelsags behandling afsluttes.

33 Hvad derimod angår Parlamentets påstande rettet mod Axa m.fl., fastslog Retten i den appellerede doms præmis 94, at der, henset til forsikringsaftalens artikel I.15.1.1, sammenholdt med denne aftales øvrige bestemmelser og den sammenhæng, hvori denne blev indgået, ikke var anledning til at tillægge udtrykket »oversvømmelse« en begrænset rækkevidde. Retten konkluderede således i den appellerede doms præmis 111, at Axa m.fl. med rette over for Parlamentet kunne påberåbe sig den i denne aftales artikel I.15.1.1 indeholdte klausul om udelukkelse af forsikring af skader, der direkte eller indirekte var forbundet med oversvømmelse.

34 Følgelig frifandt Retten i punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion de sagsøgte i første instans i det af Parlamentet anlagte søgsmål for så vidt angik Axa m.fl. og tilpligtede Parlamentet at bære dets egne omkostninger og betale to tredjedele af de omkostninger, som Axa m.fl. havde afholdt.

Parternes påstande i hovedappellen og påstandene i kontraappellen

35 Parlamentet har ved appelskriftet nedlagt følgende påstande:

– Punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion ophæves.

– Sagen hjemvises til Retten.

– Afgørelsen om sagsomkostningerne udsættes, med undtagelse af de omkostninger, der vedrører punkt 3 i den appellerede doms konklusion.

– Subsidiært:

– Punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion ophæves.

– Der gives medhold i de påstande, som Parlamentet nedlagde i første instans i forhold til Axa m.fl.

36 De sagsøgte i første instans har nedlagt følgende påstande:

– Principalt:

– Parlamentets påstand om ophævelse af punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion forkastes.

– Følgelig forkastes påstanden om udsættelse af afgørelsen om sagsomkostningerne i punkt 4 i den appellerede doms konklusion.

– Subsidiært, såfremt Domstolen tager Parlamentets påstand om ophævelse af punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion til følge, hjemvises sagen til Retten.

– Mere subsidiært forkastes Parlamentets påstande mod Axa m.fl. på grundlag af argumenter, som Axa m.fl. fremførte i første instans, og der træffes afgørelse i overensstemmelse med påstandene i deres svarskrift og duplik i første instans.

37 NN har i kontraappelskriftet nedlagt følgende påstande:

– Kontraappellen antages til realitetsbehandling og tages til følge, og følgelig ophæves punkt 1 og 3 i den appellerede doms konklusion.

– Parlamentet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

38 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

– Kontraappellen afvises.

– Subsidiært forkastes kontraappellen som ugrundet.

– NN tilpligtes at betale sagsomkostningerne i forbindelse med kontraappellen.

Genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del

39 Generaladvokaten fremsatte sit første forslag til afgørelse den 18. januar 2024. Samme dag afsagde Domstolen dom Eulex Kosovo mod SC (C-785/22 P, EU:C:2024:52). Domstolen fastslog i denne doms præmis 31, at da en anmodning om genoptagelse har den virkning, at sagen genoptages for Retten, kan den udeblivelsesdom, der er genstand for en anmodning om genoptagelse, ikke anses

for at have afsluttet sagens behandling som omhandlet i artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol. Domstolen udledte heraf i præmis 32, at appel af en udeblivelsesdom, der er genstand for en anmodning om genoptagelse, skal afvises.

40 Domstolen traf ved kendelse af 20. marts 2024, Parlamentet mod Axa Assurances Luxembourg m.fl. (C-766/21 P, EU:C:2024:321), bestemmelse om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del og afholdelse af en mundtlige forhandling i overensstemmelse med procesreglementets 83, således at parterne kunne fremsætte deres synspunkter med hensyn til de eventuelle virkninger af dom af 18. januar 2024, Eulex Kosovo mod SC (C-785/22 P, EU:C:2024:52), hvad angår formaliteten med hensyn til den af Parlamentet iværksatte appel.

41 Efter denne mundtlige forhandling, der fandt sted den 17. april 2024, og efter generaladvokatens fremsættelse af forslag til afgørelse i retsmødet den 6. juni 2024 blev retsforhandlingernes mundtlige del afsluttet.

Hovedappellen

Formaliteten

Parternes argumenter

42 Ifølge Parlamentet har dom af 18. januar 2024, Eulex Kosovo mod SC (C-785/22 P, EU:C:2024:52), ingen betydning for formaliteten med hensyn til appellen, hvorved Parlamentet har nedlagt påstand om ophævelse af punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion. Mens Domstolen i den sag, der gav anledning til denne dom, behandlede en påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 19. oktober 2022, SC mod Eulex Kosovo (T-242/17 RENV, EU:T:2022:637), hvorved denne instans afsagde en udeblivelsesdom, der kun vedrørte en sagsøgt, blev den appellerede dom kun afsagt som udeblivelsesdom i forhold til en af fire sagsøgte, nemlig NN. Det følger heraf, at denne appel, der er rettet mod disse punkter i konklusionen, som er bestemt efter en kontradiktorisk retsforhandling, hvilke punkter ikke kan være genstand for en anmodning om genoptagelse, kan antages til realitetsbehandling.

43 Det fremgår af præmis 31, 33 og 35 i dom af 18. januar 2024, Eulex Kosovo mod SC (C-785/22 P, EU:C:2024:52), at kun de punkter i en domskonklusion, der har været genstand for en anmodning om genoptagelse, indebærer afvisning af appellen med påstand om ophævelse af disse punkter, for så vidt som denne appel som følge af en sådan anmodning om genoptagelse ikke vedrører en »afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes« som omhandlet i artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol. Denne fortolkning understøttes af artikel 163 i Rettens procesreglement, som giver Rettens præsident mulighed for, i tilfælde af at en appel til Domstolen og en genoptagelse af en udeblivelsesdom tager sigte på den samme afgørelse fra Retten, at udsætte behandlingen af genoptagelsessagen, indtil Domstolen har truffet afgørelse i appelsagen.

44 De sagsøgte i første instans har for deres del gjort gældende, at den af Parlamentet iværksatte appel skal afvises i overensstemmelse med de principper, der følger af dom af 18. januar 2024, Eulex Kosovo mod SC (C-785/22 P, EU:C:2024:52), hvoraf det fremgår, at en dom afsagt af Retten, der er genstand for en anmodning om genoptagelse, og som derfor ikke er endelig, først kan gøres til genstand for appel efter genoptagelsessagens afslutning.

45 Disse principper, som gør det muligt at bevare tvisten samlet ved at undgå parallelle sager og risikoen for modstridende afgørelser, gør sig gældende i den foreliggende sag, hvor der kun er én og samme procedure, og hvor tvisten udspringer af en og samme aftale.

Domstolens bemærkninger

46 I første række fremgår det af artikel 56, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, at der alene kan iværksættes appel til Domstolen af afgørelser, hvorved den pågældende sags behandling ved Retten er blevet afsluttet, samt af afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen. Appellen skal iværksættes senest to måneder efter forkyndelsen af den pågældende anfægtede afgørelse.

47 Det følger af denne bestemmelse, at en appel kun kan antages til realitetsbehandling til prøvelse af en endelig afgørelse, i forhold til hvilken der ikke findes andre retsmidler (dom af 18.1.2024, Eulex Kosovo mod SC, C-785/22 P, EU:C:2024:52, præmis 29).

48 I anden række fremgår det af artikel 41 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, at undlader en sagsøgt, som behørigt er indstævnet, at indgive svarskrift, afsiges der en udeblivelsesdom »over den pågældende«, og denne part kan fremsende indsigelse imod dommen.

49 Det fremgår af denne artikel, at der kun afsiges udeblivelsesdom over for den eller de parter, som ikke har indgivet svarskrift i den foreskrevne form og inden for den fastsatte frist. Retten til at fremsætte en anmodning om genoptagelse af denne dom er således kun åben for denne eller disse parter, der ikke har opfyldt deres forpligtelser, med henblik på at give dem mulighed for at blive hørt i overensstemmelse med kontradiktionsprincippet.

50 I tilfælde af en dom, der vedrører en tvist, som kun involverer en enkelt sagsøgt, har Domstolen således fastslået, at en genoptagelsessag, der er indledt til prøvelse af denne dom, ikke gør det muligt at anse den for at have afsluttet sagens behandling som omhandlet i artikel 56, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, og at en appel, der er iværksat til prøvelse af den nævnte dom, følgelig ikke kan antages til realitetsbehandling (jf. i denne retning dom af 18.1.2024, Eulex Kosovo mod SC, C-785/22 P, EU:C:2024:52, præmis 31 og 32).

51 Når Rettens dom derimod afsiges efter en kontradiktorisk forhandling mellem visse parter og som udeblivelsesdom over for en anden, udebleven sagsøgt, er det kun den udeblevne sagsøgte, der har adgang til at anmode om genoptagelse, og alene af de punkter i domskonklusionen, der vedrører vedkommende. De øvrige punkter i domskonklusionen i den nævnte dom, som vedrører andre sagsøgte end denne udeblevne sagsøgte, udgør en afgørelse, »hvorved sagens behandling afsluttes« som omhandlet i artikel 56, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, og kan ikke gøres til genstand for en anmodning om genoptagelse. De kan imidlertid være genstand for en appel til Domstolen.

52 I den foreliggende sag er det ubestridt, at punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion udelukkende vedrører Axa m.fl., som har indgivet svarskrift til Retten. Det følger heraf, at disse punkter ikke kan gøres til genstand for anmodning om genoptagelse, og at Parlamentets appel, for så vidt som den er rettet mod de nævnte punkter, kan antages til realitetsbehandling.

Formaliteten med hensyn til NN's svarskrift

Parternes argumenter

53 Parlamentet har gjort gældende, at svarskriftet i hovedappellen ikke kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som det hidrører fra NN, der var den udeblevne part i første instans. Ifølge Parlamentet har NN ingen »interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes« som omhandlet i artikel 172 i Domstolens procesreglement. Tiltrædelsen af hovedappellen, som kun vedrører punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion, omfatter kun Axa m.fl. og ikke NN, som kun er berørt af domskonklusionens punkt 1 og 3.

54 NN har gjort gældende, at selskabet burde have draget fordel af Rettens analyse, som fastslog, at Axa m.fl. med rette havde påberåbt sig udelukkelsesklausulen i forsikringsaftalens artikel I.15.1.1 over for Parlamentet. NN bør derfor i lighed med Axa m.fl. kunne anfægte Parlamentets appel, for så vidt som Rettens bedømmelse hermed anfægtes.

Domstolens bemærkninger

55 I henhold til artikel 172, første punktum, i Domstolens procesreglement kan »enhver part i den pågældende sag for Retten, som har en interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes, […] indgive svarskrift inden for en frist på to måneder fra appelskriftets forkyndelse«.

56 Det følger af denne ordlyd, at indgivelsen af et svarskrift til appel af en afgørelse fra Retten ud over den frist på to måneder, der er fastsat i denne bestemmelse, skal opfylde to kumulative betingelser. For det første skal svarskriftet indgives af en »part i den pågældende sag for Retten«, og for det andet skal denne part have »en interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes«.

57 Selv om begrebet »part i den pågældende sag for Retten« ikke er defineret af Domstolens procesreglement, fremgår det desuden af artikel 1, stk. 2, litra c), i Rettens procesreglement, at udtrykkene »part« og »parter« betegner enhver part i sagen, herunder intervenienterne.

58 I den foreliggende sag skal det i første række fremhæves, at den omstændighed, at NN blev dømt som udebleven, ikke kan påvirke selskabets status som »part i den pågældende sag« for Retten, eftersom NN var »part« i sagen for Retten som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra c), i Rettens procesreglement. Den foreliggende appel blev således forkyndt for NN i lighed med de øvrige parter i sagen for Retten ved afgørelse truffet af Domstolens præsident den 26. januar 2022 i henhold til artikel 171, stk. 1, i Domstolens procesreglement.

59 Hvad for i anden række angår betingelsen om, at NN skal have en »interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes«, er det ubestridt, at Parlamentets appel udelukkende omhandler punkt 2 og 4 i den appellerede doms konklusion, som ikke vedrører NN.

60 I forbindelse med behandlingen af denne appel skal Domstolen imidlertid vurdere, om der eventuelt foreligger retlige fejl begået af Retten, for at nå frem til den konklusion, at ophobningen af regnvand i KAD-bygningens niveau -4 og -5, var omfattet af begrebet »oversvømmelse« som

omhandlet i forsikringsaftalens artikel I.15.1.1, og at Axa m.fl. derfor med rette kunne påberåbe sig den klausul om udelukkelse af forsikring, der er fastsat i denne artikel, over for Parlamentets erstatningskrav i anledning af ulykken.

61 Som generaladvokaten har anført i punkt 56-58 i forslaget til afgørelse af 18. januar 2024, kan Domstolen således foranlediges til at foretage vurderinger, der kan have betydning for udfaldet af den anmodning om genoptagelse, som NN har fremsat for Retten med henblik på at anfægte punkt 1 og 3 i den appellerede doms konklusion, og hvis behandling i øjeblikket er udsat i afventning af afsigelsen af nærværende dom.

62 Det følger heraf, at NN har en »interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes« som omhandlet i artikel 172 i Domstolens procesreglement, og at selskabets svarskrift i hovedappellen derfor kan antages til realitetsbehandling.

Realiteten

63 Parlamentet har til støtte for appellen har fremsat tre anbringender. Det første anbringende vedrører principalt en tilsidesættelse af principperne om fortolkning af EU-retten for så vidt angår udtrykket »oversvømmelse« og subsidiært en urigtig gengivelse af den klausul i forsikringsaftalen, som udelukker bl.a. skader, der direkte eller indirekte er knyttet til en »oversvømmelse«, fra denne aftales anvendelsesområde. Det andet anbringende vedrører en retlig fejl vedrørende begrundelsen for den appellerede dom. Det tredje anbringende vedrører en urigtig gengivelse af de faktiske omstændigheder og beviserne.

Det første anbringende

– *Parternes argumenter*

64 Parlamentet har med det første anbringende principalt gjort gældende, at Retten ved at støtte sig på den gængse betydning af udtrykket »oversvømmelse« i forsikringsaftalens artikel I.15.1.1 uden at tage hensyn til den sammenhæng, hvori dette udtryk indgår, eller denne aftales formål tilsidesatte principperne om fortolkning af EU-retten og mere specifikt princippet om, at ordlyden i en undtagelsesbestemmelse skal fortolkes strengt, samt princippet om systematisk fortolkning. Parlamentet har subsidiært gjort gældende, at Retten foretog en urigtig gengivelse af den klausul om udelukkelse af forsikring, der er fastsat i denne artikel I.15.1.1, idet den fortolkede denne bestemmelse uforholdsmæssigt bredt.

65 De sagsøgte i første instans har gjort gældende, at det første anbringende under dække af en angivelig retlig fejl reelt tilsigter at rejse tvivl om Rettens faktiske vurdering af denne klausul. Eftersom Domstolen ikke har kompetence til at foretage en sådan prøvelse i forbindelse med en appel, kan dette anbringende ikke antages til realitetsbehandling.

– *Domstolens bemærkninger*

66 Indledningsvis bemærkes, at det alene er Retten, der er kompetent til at fastlægge de faktiske omstændigheder i sagen, undtagen i tilfælde, hvor den indholdsmæssige urigtighed af dens konstateringer følger af akterne i den sag, den har behandlet, og til at tage stilling til beviserne. Fastlæggelsen af de faktiske omstændigheder og vurderingen af beviserne udgør derfor ikke et

retsspørgsmål, der som sådan er undergivet Domstolens prøvelsesret, medmindre de er gengivet urigtigt (dom af 29.10.2015, Kommissionen mod ANKO, C-78/14 P, EU:C:2015:732, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

67 Det skal ligeledes bemærkes, at Rettens undersøgelse af en aftaleklausul ikke kan kvalificeres som en retlig fortolkning og derfor ikke kan gøres til genstand for Domstolens prøvelse inden for rammerne af en appel uden at gribe ind i Rettens kompetence til at fastlægge de faktiske omstændigheder. En angivelig tilsidesættelse af den EU-ret, der finder anvendelse på en aftale, er derimod underlagt denne kontrol (jf. i denne retning dom af 14.1.2021, ERCEA mod Aristoteleio Panepistimio Thessalonikis, C-280/19 P, EU:C:2021:23, præmis 43 og 44 og den deri nævnte retspraksis).

68 Uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt Retten var forpligtet til at anvende fortolkningsmetoder, der er særegne for EU-retten, i forbindelse med en tvist, der ikke vedrører fortolkningen af EU-retten, men anvendelsen af et aftalevilkår, skal det derfor fastslås, at Parlamentet har påberåbt sig en tilsidesættelse af disse metoder, idet det har støttet sig til henvisningen til EU-retten i forsikringsaftalens artikel I.18.1. Det første anbringende, som Parlamentet har fremsat til støtte for sin appel, kan derfor antages til realitetsbehandling.

69 I den foreliggende sag rejste Retten ved anvendelsen af de nævnte fortolkningsmetoder korrekt spørgsmålet om den betydning og rækkevidde, som aftaleparterne ønskede at give udtrykket »oversvømmelse«, idet den henviste til sammenhængen for og bestemmelserne i forsikringsaftalen. Retten foretog således i den appellerede doms præmis 77-111 en detaljeret undersøgelse af spørgsmålet, om den klausul om udelukkelse af forsikring i forsikringsaftalen, der er fastsat i denne aftales artikel I.15.1.1, under omstændighederne i den foreliggende tvist finder anvendelse på skader, der direkte eller indirekte er knyttet til en oversvømmelse.

70 I den appellerede doms præmis 78-82 identificerede Retten en definition af begrebet »oversvømmelse« i overensstemmelse med dets gængse betydning, idet den ikke fandt en definition af dette udtryk i forsikringsaftalen, hvoraf fremgik, at parterne i denne aftale havde haft til hensigt at give det nævnte udtryk en strengere betydning end dets almindelige betydning. Retten fremhævede indledningsvis i denne doms præmis 78, at eftersom forsikringsaftalen ikke indeholdt nogen definition af udtrykket »oversvømmelse«, og at der skulle henvises til dette udtryks almindelige betydning, samtidig med at den sammenhæng, hvori denne klausul indgår, skulle undersøges med henblik på at fastlægge aftaleparternes fælles vilje. Dernæst tilføjede Retten i nævnte doms præmis 81, at hvis parterne i nævnte aftale havde haft til hensigt at begrænse rækkevidden og betydningen af udtrykket »oversvømmelse«, ville der være blevet indsat en klar definition af dette udtryk i aftalen. Endelig lagde Retten i samme doms præmis 82 en definition af begrebet »oversvømmelse« til grund, idet den henviste til definitioner af dette ord i to forskellige ordbøger.

71 Herved begik Retten ikke nogen retlig fejl. I modsætning til hvad Parlamentet har gjort gældende, følger omfanget af risikodækningen i forsikringsaftalen således ikke af et på forhånd fastsat princip. Det afhænger af den samstemmende vilje hos parterne i denne aftale, som i det foreliggende tilfælde har aftalt at definere anvendelsesområdet for den forsikring, der tilbydes ved den nævnte aftale, ved hjælp af udelukkelsesklausuler. Disse klausuler kan ikke kvalificeres som »undtagelser«, som angiveligt som sådanne skal undergives en streng fortolkning, eftersom der ikke kan udledes noget princip om fuld dækning af risici af forsikringsaftalen, uanset dens betegnelse, eller af en EU-retlig bestemmelse, og Parlamentet har i øvrigt ikke påberåbt sig en sådan bestemmelse.

72 Det var med rette, at Retten i den appellerede doms præmis 83-93 undersøgte den betydning, som parterne i forsikringsaftalen havde ønsket at give udtrykket »oversvømmelse«, som er indeholdt i aftalen, ved at undersøge alle relevante klausuler og den sammenhæng, hvori denne aftale indgik. Retten bemærkede bl.a. for det første, at Parlamentet i forbindelse med sit udbud selv havde foreslået at indsætte en udelukkelsesklausul i den aftale, der skulle indgås, vedrørende skader, der direkte eller indirekte var forbundet med en oversvømmelse, efter at have bekræftet, at det område, hvor KAD-bygningens byggeplads var beliggende, »ikke var oversvømmelsestruet«. For det andet fastslog Retten i den appellerede doms præmis 90, at den omstændighed, at udtrykket »oversvømmelse« ligeledes fremgår af forsikringsaftalens artikel II.1, som definerer tilfælde af naturkatastrofer, imidlertid ikke betød, at de to udtryk var synonyme, og at oversvømmelsesbegrebet i sig selv alene omfattede sådanne tilfælde.

73 Det er således uden at tilsidesætte metoderne til fortolkning af EU-retten, som Parlamentet har påberåbt sig i forbindelse med sit første appelanbringende, at Retten i denne doms præmis 92 fastslog, at et fænomen med kraftige regnskyl, der har medført en ophobning af regnvand som det, der har sat KAD-bygningens niveau -4 og -5 under vand, er dækket af udtrykket »oversvømmelse«, som er anvendt i forsikringsaftalens artikel I.15.1.1.

74 Følgelig skal det argument, som Parlamentet principalt har fremført inden for rammerne af det første anbringende, forkastes som ugrundet.

75 Hvad i øvrigt angår Parlamentets subsidiære argument om en urigtig gengivelse af forsikringsaftalens artikel I.15.1.1 skal det bemærkes, at en sådan urigtig gengivelse skal fremgå på åbenbar vis af sagsakterne, uden at det skal være fornødent at foretage en fornyet vurdering af de faktiske omstændigheder og beviserne (dom af 6.11.2018, Scuola Elementare Maria Montessori mod Kommissionen, Kommissionen mod Scuola Elementare Maria Montessori og Kommissionen mod Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, præmis 86).

76 Det er imidlertid tilstrækkeligt at konstatere, at Parlamentet ikke har fremført noget forhold, der kan godtgøre, at der foreligger en sådan urigtig gengivelse, men blot har rejst tvivl om den af Retten anlagte fortolkning, som denne institution har kvalificeret som »uforholdsmæssigt bred«. I henhold til den faste retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 66 og 67, skal dette argument følgelig afvises.

77 Det følger af ovenstående betragtninger, at det første anbringende delvist skal forkastes som ugrundet, delvist skal afvises.

Det andet anbringende

– *Parternes argumenter*

78 Parlamentet har med det andet anbringende gjort gældende, at den appellerede dom er behæftet med en selvmodsigelse i sin begrundelse, for så vidt som Retten i denne doms præmis 78-89 fastslog, at årsagen til en oversvømmelse ikke er et gyldigt kriterium for definitionen af udtrykket »oversvømmelse« i den sammenhæng, som forsikringsaftalen indgår i. Retten tilsluttede sig i den appellerede doms præmis 91-96 fejlagtigt Axa m.fl.s opfattelse, hvorefter en oversvømmelse skyldes en naturbegivenhed, der ligger uden for den forsikrede ejendom, i modsætning til vandskader, der generelt er dækket af forsikringspolicer.

79 De sagsøgte i første instans har bestridt, at denne argumentation er velbegrundet.

– *Domstolens bemærkninger*

80 Det følger af fast retspraksis, at begrundelsen for Rettens domme klart og utvetydigt skal angive de betragtninger, som Retten har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne beslutning, og således at Domstolen kan udøve sin prøvelsesret (dom af 1.12.2016, Klement mod EUIPO, C-642/15, EU:C:2016:918, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis). Spørgsmålet om, hvorvidt begrundelsen for en dom afsagt af Retten er selvmodsigende eller utilstrækkelig, er et retsspørgsmål, der som sådan kan rejses under en appelsag (dom af 4.3.2020, EUIPO mod Equivalenza Manufactory, C-328/18 P, EU:C:2020:156, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).

81 Som det er anført i denne doms præmis 70, identificerede Retten i den appellerede doms præmis 78-82 en definition af begrebet »oversvømmelse« i overensstemmelse med dette udtryks gængse betydning, idet der ikke i forsikringsaftalen blev fundet en definition, som godtgjorde, at parterne i denne aftale havde haft til hensigt at give det nævnte udtryk en strengere betydning end dets almindelige betydning.

82 I den appellerede doms præmis 83-89 behandlede Retten den sammenhæng, som var baggrunden for indførelsen af udtrykket »oversvømmelse« i forsikringsaftalens artikel I.15.1.1. I denne forbindelse præciserede Retten i denne doms præmis 85, at en »oversvømmelse kan have flere årsager«, og i samme doms præmis 86, at »en oversvømmelse kan skyldes forskellige årsager, såsom overløb af et vandløb, kraftige regnskyl, overløb af en reserve af overfladevand eller grundvand som følge af forhøjet grundvandsstand eller endog afbrydelse af et bygge- og anlægsarbejde såsom opførelse af en dæmning eller et dige«. Retten udledte heraf i den appellerede doms præmis 87, at der ikke var »nogen gyldig grund til at antage, at forsikringsaftalens artikel I.15.1.1 kun omfattede visse af de forskellige årsager, der kunne give anledning til en oversvømmelse, uden at præcisere hvilke af disse«. Ifølge Retten måtte det i mangel af en definition af begrebet »oversvømmelse« i denne aftale lægges til grund, at dette begreb ikke havde været genstand for nogen begrænsning.

83 I samme doms præmis 91-96 fastslog Retten i det væsentlige, at den fortolkning af begrebet »oversvømmelse«, som den lagde til grund, gør det muligt at sondre mellem en »oversvømmelse« og »vandskade«, eftersom en »oversvømmelse« skyldes en naturbegivenhed, der ligger uden for den forsikrede ejendom, uanset om denne begivenhed kvalificeres som naturkatastrofe eller ej, mens dette ydre element f.eks. mangler for så vidt angår »vandskader«, såsom et brud på vandledninger.

84 I modsætning til hvad Parlamentet har hævdet, kan denne begrundelse ikke anses for at være selvmodsigende. Mens Retten i den appellerede doms præmis 78-89 begrænsede sig til at bemærke, at en oversvømmelse kan skyldes forskellige årsager, uden at begrænse dem til de grunde, som Parlamentet har anført, sondrede den i denne doms præmis 91-96 nemlig mellem begrebet »oversvømmelse« og begrebet »vandskade«, idet den støttede sig på kriteriet om, at den begivenhed, der ligger til grund for skaden, er udefrakommende i forhold til den forsikrede ejendom, og ikke om denne begivenhed er »naturlig« eller ej.

85 Det følger heraf, at Parlamentets argumentation om, at begrundelsen for den appellerede dom er selvmodsigende, skal forkastes, idet den følger af en fejlagtig læsning af denne dom.

86 Det følger af det ovenstående, at det andet anbringende skal forkastes som ugrundet.

Det tredje anbringende

– *Parternes argumenter*

87 Parlamentet har med det tredje anbringende foreholdt Retten, at den gengav væsentlige faktiske omstændigheder og beviser, der var indeholdt i den sagkyndige rapport, urigtigt i det ræsonnement, der lå til grund for denne instans' konstatering af, at skaderne på KAD-bygningen skyldtes oversvømmelse og ikke en iboende risiko ved byggepladsen.

88 For det første gengav Retten Parlamentets holdning til fortolkningen af udtrykket »oversvømmelse« urigtigt i den appellerede doms præmis 86, 89 og 94. Denne institution har anført, at den i modsætning til Rettens konstateringer på ingen måde har gjort gældende, at dette udtryk kun omfatter oversvømmelser som følge af overløb af et vandløb og dermed udelukker oversvømmelser forårsaget af intens regn.

89 For det andet gengav Retten de faktiske omstændigheder urigtigt, da den i den appellerede doms præmis 95 udtalte, at ophobningen af regnvand i kælderen i den bygning, der var under opførelse, ifølge konstateringerne i den sagkyndige rapport var »forbundet med, at det underjordiske vandledningssystem ikke kunne bortlede denne store vandmængde«. Parlamentet har i denne forbindelse anført, at det i den sagkyndige rapport er blevet fastslået, at vandet er blevet tilbageholdt i et af byggepladsens lokaler og end ikke har kunnet dirigeres mod det underjordiske vandledningssystem på grund af de tekniske problemer, der er iboende byggepladsen, navnlig en manglende programmering af hævertpumper.

90 For det tredje foretog Retten i den appellerede doms præmis 109 en urigtig gengivelse af konstateringen i den sagkyndige rapport, hvorefter ulykken fandt sted, da »råbyggeriet befandt sig i en tilstand, der kunne betegnes som næsten fuldstændig (bærende fundament og tagkonstruktion)«, for at forkaste Parlamentets argument om, at KAD-bygningen var blevet beskadiget på grund af en iboende risiko ved byggepladsen, eftersom der var tale om en bygning under opførelse, som ikke var fuldstændig lukket og beskyttet mod regn. Ifølge Parlamentet bekræfter den sagkyndige rapport, som Retten har henvist til, på ingen måde, at opførelsen af bygningen var så fremskreden, at bygningen ikke længere var udsat for risici forbundet med byggepladser, såsom vandskader som følge af kraftig regn.

91 De sagsøgte i første instans har bestridt, at denne argumentation er velbegrundet.

– *Domstolens bemærkninger*

92 Som anført i denne doms præmis 75 skal en urigtig gengivelse fremgå på åbenbar vis af sagsakterne, uden at det skal være fornødent at foretage en fornyet vurdering af de faktiske omstændigheder og beviserne.

93 Hvad for det første angår den angivelige urigtige gengivelse af Parlamentets standpunkt vedrørende rækkevidden af udtrykket »oversvømmelse« er det tilstrækkeligt at bemærke, at selv hvis det antages, at denne urigtige gengivelse er godtgjort, kan den ikke rejse tvivl om Rettens fortolkning af dette udtryk i den appellerede doms præmis 86, 89 og 94. Dette argument skal derfor forkastes som uvirksomt.

94 Hvad for det andet angår den angivelige urigtige gengivelse, som den appellerede doms præmis 95 er behæftet med, er det tilstrækkeligt at konstatere, at den omstændighed, såfremt den anses for godtgjort, at den sagkyndige rapport ikke nævner, at det ikke var muligt for det underjordiske vandledningssystem at bortlede regnvandet, ikke er tilstrækkelig til at rejse tvivl om Rettens konstatering i denne doms præmis 96, hvorefter et fænomen som adskillige kraftige regnskyl udgør en »oversvømmelse« som omhandlet i forsikringsaftalens artikel I.15.1.1.

95 Det fremgår nemlig bl.a. af den nævnte doms præmis 85-87, at grundene til, at de akkumulerede vandmasser ikke kunne udledes, ikke har nogen betydning for Rettens fortolkning af udtrykket »oversvømmelse«.

96 Argumentet om en urigtig gengivelse af de konstateringer, der er indeholdt i den sagkyndige rapport, skal følgelig ligeledes forkastes som uvirksomt.

97 For det tredje, for så vidt som Parlamentet har gjort gældende, at Retten i den appellerede doms præmis 109 foretog en urigtig gengivelse af de konstateringer, der er indeholdt i denne rapport, hvorefter ulykken fandt sted, da »råbyggeriet befandt sig i en tilstand, der kunne betegnes som næsten fuldstændig (bærende fundament og tagkonstruktion)«, er det tilstrækkeligt at bemærke, at denne institution har begrænset sig til at rejse tvivl om de konklusioner og vurderinger af de faktiske omstændigheder, som Retten har draget på grundlag af disse konstateringer. Denne del af det tredje anbringende skal derfor afvises.

98 Det følger af alt det ovenstående, at det tredje anbringende skal forkastes, idet det delvist er uvirksomt, delvist skal afvises.

99 Henset til ovenstående betragtninger skal hovedappellen forkastes i det hele.

Kontraappellen

Formaliteten

Parternes argumenter

100 Parlamentet har gjort gældende, at kontraappellen ikke kan antages til realitetsbehandling, idet NN ikke opfylder betingelsen i artikel 56, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, hvorefter en appel kan iværksættes »af enhver part, som helt eller delvis ikke har fået medhold«.

101 Parlamentet har i øvrigt gjort gældende, at henset til det retsmiddelsystem, der er indført ved traktaterne, er iværksættelsen af en kontraappel for Domstolen ikke forenelig med den parallelle indgivelse af en anmodning om genoptagelse for Retten.

102 Parlamentet har for fuldstændighedens skyld gjort gældende, at NN ikke har status som part, der kan indgive svarskrift som omhandlet i artikel 172 i Domstolens procesreglement, og at NN heller ikke har kompetence til at iværksætte kontraappel, som i henhold til procesreglementets artikel 176 er forbeholdt de »parter, der er omfattet af [det nævnte reglements] artikel 172«.

103 NN har for sin del bestridt, at artikel 56, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol finder anvendelse på kontraappellen, eftersom dette retsmiddel kun er fastsat i Domstolens procesreglement. Procesreglementets artikel 176 giver imidlertid de »parter, der er omfattet af [det nævnte reglements] artikel 172«, dvs. »[e]nhver part i den pågældende sag for Retten, som har en interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes«, ret til at iværksætte kontraappel.

104 I den foreliggende sag har NN en interesse i at frigøre sig fra den udeblivelsesdom, som Retten har afsagt over selskabet. Den omstændighed, at NN's kontraappel vedrører punkt 1 og 3 i den appellerede doms konklusion, mens Parlamentets hovedappel vedrører denne domskonklusions punkt 2 og 4, er uden betydning for, om kontraappellen kan antages til realitetsbehandling, eftersom denne kan vedrøre en afgørelse fra Retten, der er forskellig fra den afgørelse, som anfægtes med hovedappellen.

105 NN har endvidere præciseret, at anbringenderne til støtte for selskabets anmodning om genoptagelse af den appellerede dom og anbringenderne til støtte for selskabets kontraappel er forskellige, idet de første anbringender er sammenfaldende med dem, som Axa m.fl. fremsatte i forbindelse med sagen i første instans, og de sidstnævnte vedrører en tilsidesættelse af artikel 45, stk. 1, litra a), og artikel 123, stk. 3, i Rettens procesreglement.

Domstolens bemærkninger

106 I henhold til artikel 172, sammenholdt med artikel 176, stk. 1, i Domstolens procesreglement, er iværksættelsen af en kontraappel betinget af den dobbelte betingelse, at ophavsmanden til kontraappellen har været »part i den pågældende sag for Retten«, og at vedkommende har »en interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes«.

107 I henhold til dette reglements artikel 176, stk. 2, og artikel 178, stk. 1 og 3, skal kontraappellen iværksættes ved særskilt dokument, som skal være forskelligt fra svarskriftet, og påstandene skal gå ud på, at Rettens afgørelse ophæves helt eller delvist på grundlag af retlige anbringender og argumenter, der er forskellige fra de anbringender og argumenter, der er påberåbt i svarskriftet (jf. i denne retning dom af 14.9.2023, Land Rheinland-Pfalz mod Deutsche Lufthansa, C-466/21 P, EU:C:2023:666, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).

108 I det foreliggende tilfælde skal det fastslås, at de betingelser, der er nævnt i denne doms præmis 106 og 107, er opfyldt. Som det fremgår af denne doms præmis 58 og 59, er NN en part, der kan indgive svarskrift som omhandlet i artikel 172 i Domstolens procesreglement. Desuden iværksatte NN sin kontraappel ved et særskilt dokument og under overholdelse af de frister, der er fastsat i dette reglements artikel 176, stk. 1. Denne kontraappel, hvormed der er nedlagt påstand om ophævelse af punkt 1 og 3 i den appellerede doms konklusion, er i overensstemmelse med nævnte reglements artikel 178, stk. 3, støttet på anbringender og argumenter, der er forskellige fra dem, som er påberåbt i NN's svarskrift i den hovedappel, som Parlamentet har iværksat, og som vedrører punkt 2 og 4 i denne domskonklusion.

109 Når dette er sagt, er det ubestridt, at NN parallelt fremsatte en anmodning om genoptagelse for Retten i henhold til artikel 166 i Rettens procesreglement, hvormed der ligeledes blev nedlagt påstand om ophævelse af punkt 1 og 3 i domskonklusionen i den appellerede dom, som blev afsagt som udeblivelsesdom i forhold til NN.

110 Som det er anført i denne doms præmis 39, har Domstolen imidlertid allerede fastslået, at den udeblevne parts anmodning om genoptagelse ved Retten, eftersom den har den virkning, at sagen genoptages for denne retsinstans, indebærer, at den udeblivelsesdom, der er genstand for en sådan anmodning, ikke kan anses for at have afsluttet sagens behandling som omhandlet i artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, og at en appel, der er iværksat til prøvelse af denne dom, følgelig skal afvises (jf. i denne retning dom af 18.1.2024, Eulex Kosovo mod SC, C-785/22 P, EU:C:2024:52, præmis 31 og 32).

111 Af de samme grunde må denne retspraksis udvides til at omfatte det tilfælde, hvor der er flere sagsøgte for Retten, herunder en part, der har undladt at indgive svarskrift og har fremsat anmodning om genoptagelse af den afsagte dom. I dette tilfælde bevirker genoptagelsessagen, at sagens behandling genåbnes på de punkter i konklusionen i Rettens afgørelse, der er omfattet af denne sag, og følgelig kan denne afgørelse, således som generaladvokaten har anført i punkt 116 i forslaget til afgørelse af 18. januar 2024, ikke anses for at have afsluttet sagens behandling på disse punkter som omhandlet i artikel 56, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol.

112 Den af NN iværksatte kontraappel skal følgelig afvises.

Sagsomkostninger

113 I henhold til artikel 138, stk. 1, i Domstolens procesreglement, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

114 Da NN har tabt kontraappellen, og Parlamentet har nedlagt påstand om, at NN tilpligtes at betale sagsomkostningerne, bør det pålægges NN at betale sagsomkostningerne i forbindelse med kontraappellen. Da Axa m.fl. og NN derimod ikke har nedlagt påstand om, at Parlamentet tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og Parlamentet har tabt hovedappellen, bør hver part pålægges at bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Tredje Afdeling):

1) Hovedappellen forkastes, og kontraappellen afvises.

2) Europa-Parlamentet, Axa Assurances Luxembourg SA, Bâloise Assurances Luxembourg SA, La Luxembourgeoise SA og Nationale Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij NV bærer hver deres egne omkostninger i forbindelse med hovedappellen.

3) Nationale Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij NV betaler sagsomkostningerne i forbindelse med kontraappellen.

Underskrifter